

**UITSPRAAK 17 - 397
17 - 398**

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake de beroepen van
[naam], appellant 1 en
[naam], appellant 2
tegen
de Examencommissie BA Duitse Taal en Cultuur en BA Engelse Taal en Cultuur,
verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Op 20 november 2017 heeft de examiner van de onderwijseenheid Linguistics 3 verweerder geïnformeerd over een vermoeden van plagiaat met betrekking tot de *midterm assignment* bij appellanten.

Op 7 december 2017 heeft verweerder appellanten de gelegenheid geboden om hun zienswijzen op dit vermoeden te geven, dan wel toe te lichten wat er is gebeurd. Beide appellanten hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

Bij besluiten van 14 december 2017 heeft verweerder de opdrachten van appellanten ongeldig verklaard en appellanten uitgesloten van tentaminering van de onderwijseenheid, inclusief herkansing, voor het studiejaar 2017-2018. Tevens wordt de fraude geregistreerd ingevolge artikel 6.6 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissies van de Faculteit der Geesteswetenschappen (hierna: R&R). Het besluit met kenmerk 1718ED-093 is gericht aan appellant 1; dat met kenmerk 1718ED-092 is gericht aan appellant 2.

Bij brief van 21 december 2017, ontvangen op 2 januari 2018, heeft appellant 1 tegen dit besluit administratief beroep bij het College ingesteld.

Bij brief van 22 december 2017, ontvangen op 2 januari 2018, heeft de gemachtigde van appellant 2 tegen dit besluit administratief beroep bij het College ingesteld.

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 2/10

Appellanten voeren – kort weergegeven – aan dat zij ten onrechte zijn beschuldigd van fraude en dat zij de opgelegde maatregel disproportioneel achten.

Op 6 februari 2018 heeft een gesprek tussen appellanten en verweerder plaatsgevonden om te onderzoeken of een minnelijke schikking mogelijk was. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 13 februari 2018 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 28 februari 2018 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant 1 is ter zitting verschenen, evenals appellant 2 met zijn gemachtigde [naam], advocaat te Leiden. Namens verweerder zijn [namen], verschenen. De gemachtigde van appellant 2 heeft een pleitnota overgelegd.

Het College heeft aanleiding gezien om het onderzoek te heropenen en de zaken ter zitting gezamenlijk te behandelen.

Tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College op 7 maart 2018 is de behandeling van de beroepen gezamenlijk voortgezet. Appellant 1 is ter zitting verschenen, evenals appellant 2 met zijn gemachtigde [naam]. Namens verweerder zijn [namen] verschenen.

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met de op 2 januari 2018 door het College ontvangen brieven hebben appellanten tijdig beroep ingesteld tegen de besluiten van 14 december 2017. De beroepschriften voldoen ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) gestelde eisen, zodat de administratief beroepen ontvankelijk zijn.

3. Relevante regelgeving

Artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW luidt:
'Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude

Uitspraak
17-397
17-398

Blad 3/10

kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokkene definitief beëindigen.'

In de R&R is, voor zover relevant, het volgende vermeld:

Artikel 1.2 van de R&R luidt:

'fraude: elk handelen (waaronder het plegen van plagiaat) dat het op juiste wijze vormen van een oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt wordt als fraude in de zin van artikel 7.12b van de wet beschouwd. Hierin is ook begrepen het voornemen dan wel het aanzetten tot dit handelen en het nalaten van een handeling. Zie voor *plagiaat* ook het Universitair Protocol Plagiaat.'

Artikel 2.2.2 van de R&R luidt:

'Onverminderd de wet en de daarop gebaseerde regelgeving heeft de examencommissie voorts in ieder geval tot taakopdracht: (...)

p. het nemen van maatregelen en het opleggen van sancties indien een student of extraneus fraudeert.'

Artikel 6.5.6 van de R&R luidt:

'6.5.6 De maatregelen die de examencommissie kan uitspreken zijn:

- a. het ongeldig verklaren van het werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht;
- b. het uitsluiten van het deelnemen aan het schrijven van een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht ten aanzien waarvan plagiaat is geconstateerd voor de duur van ten hoogste één jaar; waarbij geldt dat in de periode van uitsluiting een werkstuk, paper, scriptie of onderzoeksopdracht, zoals ten aanzien waarvan het plagiaat is geconstateerd, dat met goed gevolg is afgerond aan een andere faculteit of andere instelling van hoger onderwijs op generlei wijze kan worden ingebracht in het curriculum;
- c. en/of het uitsluiten van het deelnemen aan één of meer tentamens voor de duur van ten hoogste één jaar, en/of het uitsluiten van het deelnemen aan onderwijs, tentamens en examen van één of meer door de faculteit verzorgde opleidingen voor de duur van ten hoogste één jaar. Vakken die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of een andere instelling van hoger onderwijs zijn gevolgd en behaald kunnen op generlei wijze worden in gebracht in het curriculum.'
- d. Bij ernstige fraude kan het instellingsbestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief beëindigen.'

Uitspraak

17-397

17-398

Blad 4/10

Artikel 6.6 van de R&R luidt:

'6.6.1 Er is een facultair register waarin alle maatregelen naar aanleiding van onregelmatigheden, plagiaat en andere vormen van fraude opgenomen worden.

Dit register bevat de volgende gegevens (i) naam en studentnummer van de betrokken student, (ii) de opleiding van de student, (iii) het examenonderdeel waarop de genomen maatregelen betrekking hebben, (iv) het kenmerk van het dossier dat betrekking heeft op de genomen maatregelen en (v) een verkorte aanduiding van de genomen maatregelen. Het dossier dat betrekking heeft op de genomen maatregelen blijft berusten bij de betrokken examencommissie.

6.6.2 Het ambtelijk secretariaat Examencommissies voert het register.

Examencommissies melden maatregelen, genomen door henzelf of aan hen gemeld door examinatoren, zodra deze definitief zijn geworden. Indien in een beroepsprocedure de genomen maatregel ongegrond wordt verklaard, volgt verwijdering van de maatregel uit het register.

6.6.3 Het register is vertrouwelijk. Examencommissies kunnen, in geval zij een vermoeden van onregelmatigheid, plagiaat of andere vorm van fraude ter behandeling krijgen, navragen of er voor een student eerder maatregelen naar aanleiding van onregelmatigheden, plagiaat of andere vormen van fraude genomen zijn. Een student heeft recht van inzage in het register voor zover het de opname van gegevens over hem- of haarzelf betreft. Voor alle andere partijen blijft het register gesloten.'

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissingen al dan niet in strijd zijn met het recht.

Uitgangspunt van het College, alsmede de universiteit, is dat fraude in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt.

Zoals het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs ("CBHO") eerder heeft overwogen (zie uitspraak van 17 juli 2017 in zaak nr. 2017/007; www.cbho.nl), is plagiaat een vorm van fraude die met inachtneming van de in de WHW en OER neergelegde regels kan worden bestraft. De vraag of fraude is gepleegd, dient te worden beoordeeld aan de hand van objectieve maatstaven, waarbij de intenties van de betrokken studenten niet van belang zijn. Onder fraude valt ook het anderen gelegenheid bieden fraude te plegen, bijvoorbeeld door te laten afkijken tijdens een tentamen of voor de inleverdeadline een opdracht aan een medestudent ter beschikking te stellen (zie bijvoorbeeld: CBHO 22 mei 2017 in zaak nr. 2017/053). Het is daarbij niet van belang of de student wist dat zijn medestudent van de hem ter beschikking gestelde opdracht gebruik zou maken

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 5/10

om te frauderen. Met het ter beschikking stellen van de opdracht vóór de inleverdeadline accepteert die student de mogelijkheid dat een andere student daarmee fraude pleegt. Terzijde zij opgemerkt dat ook het louter vergelijken van antwoorden of opdrachten vóór de inleverdeadline onder fraude valt.

Appellanten stellen zich op het standpunt dat zij onvoldoende gelegenheid hebben gekregen om zich voor te bereiden op het gesprek met verweerder op 7 december 2017. Het College deelt het standpunt van verweerder dat studenten zo snel mogelijk na vaststelling van het vermoeden van fraude worden opgeroepen om te voorkomen dat een afgestemd verhaal gegeven wordt. In dit geval heeft verweerder op 27 november 2017 per e-mail appellanten uitgenodigd voor het gesprek op 7 december 2017. Daarnaast is er in deze procedure voor appellanten vervolgens voldoende gelegenheid geweest om zich voor te bereiden. Bij het minnelijke schikkingsgesprek op 6 februari 2018 heeft appellant 2 zich verder laten bijstaan door zijn gemachtigde.

Appellanten stellen zich verder op het standpunt dat zij geen fraude hebben gepleegd en dat de geconstateerde overeenkomsten louter op toeval berusten. Daarover overweegt het College als volgt.

Het College deelt het ter beide zittingen uitgebreid toegelichte standpunt van verweerder dat en waarom in dit geval sprake is geweest van fraude. Het betreft het tweedejaarsvak Linguistics 3: English Syntax and Syntactic Argumentation. Een kleine 90 studenten volgen deze onderwijsseenheid. Op de helft van deze cursus krijgen de studenten een schrijfofdracht over de X-bar theorie. Drie examinatoren hebben de schrijfofdrachten beoordeeld. De examiner die de schrijfofdrachten van appellanten beoordeelde, heeft 3 van de 5 werkgroepen voor haar rekening genomen. Bij het invullen van de beoordelingsformulieren is de examiner opgevallen dat de opdrachten van appellanten dezelfde gebreken vertoonden. Bij nadere inspectie bleken de twee opdrachten dezelfde opbouw te hebben qua inhoud en argumentatie, en ook op het niveau van de zinstructuur frase voor frase overeenkomstig te zijn opgebouwd.. De analytische fouten van appellanten komen zeer sterk overeen. In de boomdiagrammen zijn in beide opdrachten dezelfde fouten gemaakt. Deze overeenkomst is niet te vinden in de schrijfofdrachten van de andere medestudenten.

Appellant 1 heeft bijvoorbeeld gekozen voor de zin *“The blacksmith in steel from Cambridge”* waar appellant 2 heeft gekozen voor de zin *“The professor in physics from Oxford”*. In beide gevallen is het voorzetsel *“in”* fout, waardoor appellanten dezelfde idiomatische fout hebben gemaakt. Tevens bevinden Oxford en Cambridge zich in hetzelfde semantische domein. Verder is in de schrijfofdracht van appellant 2 *“used”* vermeld, terwijl in de schrijfofdracht van appellant 1 in

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 6/10

dezelfde context “utilized” is vermeld (zie pagina 1, derde regel). In de schrijfofdracht van appelland 2 is “rules” vermeld (pagina 1, regel 4) en in de schrijfofdracht van appelland 1 in dezelfde context “guidelines” (pagina 1, regel 6). Verder verwijst appelland 2 terug met “this so called”, waar appelland 1 “said” gebruikt (pagina 1 van beide schrijfofdrachten).

Het voorgeschreven boek voor deze onderwijseenheid besteedt aandacht aan de houdbaarheid van de X-bar theorie. Verweerder stelt zich op het standpunt dat het geen toeval kan zijn dat beide appellanten in de allerlaatste alinea, op zeer vergelijkbare wijze, vermelden dat *conjunction* (het gebruik van woorden als “en” of “maar”) een probleem van deze theorie is.

Gelet op het verhandelde ter zitting en het voorgaande is het College van oordeel dat verweerder zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de gelijkenissen in de schrijfofdrachten van appellanten dusdanig groot zijn dat niet aannemelijk is dat dit puur op toeval berust. Verweerder heeft zich dan ook evenzeer terecht op het standpunt gesteld dat sprake is van fraude. De volgende vraag is of de fraude – in al dan niet gelijke mate – aan beide appellanten kan worden toegerekend. Daarbij is onder meer van belang hoe de fraude heeft plaatsgevonden.

Tijdens de hoorzitting op 28 februari 2018 heeft appelland 1 verklaard dat hij de schrijfofdracht erg laat heeft ingeleverd, “*of in de ochtend of heel erg vroeg, 07:00 uur ‘s ochtends*”. Uit het Safe Originality Report blijkt dat appelland 1 de schrijfofdracht al op 23 oktober 2017 om 3:57 uur heeft ingeleverd.

De voorzitter heeft aan appelland 1 gevraagd of hij op enig moment het stuk van appelland 2 heeft gezien. Hierop vraagt appelland 1 aan de voorzitter of hij voor of na het inleveren bedoelt. De voorzitter reageert met in beide gevallen. Op de vraag van de voorzitter of appelland 2 zijn schrijfofdracht heeft toegestuurd aan appelland 1 verklaart appelland 1 dat appelland 2 dat niet heeft gedaan. Appelland 1 verklaart dat hij twee weken na de deadline de schrijfofdracht van appelland 2 heeft gezien tijdens het college en appelland 2 die van hem. Op de vraag van de voorzitter aan appelland 1 of zij vóór die desbetreffende werkgroep elkaars opdracht niet hebben gezien, antwoordt appelland 1 bevestigend.

In het beroepschrift heeft appelland 2 gesteld dat hij zijn schrijfofdracht na inlevering aan appelland 1 had gegeven. Tijdens de hoorzitting op 28 februari 2018 heeft appelland 2 echter verklaard dat hij op verzoek van appelland 1 zijn schrijfofdracht op 23 oktober 2017 om 00:01 uur per e-mail aan appelland 1 heeft gestuurd. Op verzoek van het College heeft appelland 2 een printscreen van de mail overgelegd en de oorspronkelijke mail mét als bijlage zijn schrijfofdracht aan de secretaris van het College doorgezonden.

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 7/10

Tijdens de hoorzitting op 7 maart 2018 heeft appellant 1 uiteindelijk erkend dat hij appellant 2 op 22 oktober 2017 om 23:59 uur heeft gevraagd of hij 'het ding', waarmee de schrijfofdracht wordt bedoeld, aan hem wil geven. Zoals hiervoor overwogen, heeft appellant 2 aan dit verzoek voldaan. Enige minuten later heeft hij appellant 1 nog gevraagd of deze zijn opdracht wel al af had.

Appellant 1 heeft tijdens de hoorzitting op 7 maart 2018 aangegeven dat hij onzeker was of hij met zijn opdracht wel op het goede spoor zat en dat hij de opdracht van appellant 2 wilde zien om zichzelf gerust te stellen. Nog daargelaten dat ook dit onder fraude valt, heeft appellant 1 vervolgens wisselend verklaard over wanneer hij de bijlage met daarin de schrijfofdracht van appellant 2 geopend heeft en voor het eerst heeft gezien. In eerste instantie was dat pas nadat hij wakker was geworden, maar later – nadat hij werd geconfronteerd met zijn whatsapp-bericht aan appellant 2 van kort na middernacht, waarin hij er blijk van gaf de mail te hebben ontvangen – heeft appellant 1 verklaard dat hij de opdracht al had gezien vóórdat hij zijn opdracht om 3.57 uur inleverde.

Op basis van de stukken en het verhandelde ter zitting komt het College tot de slotsom dat appellant 1 vóórdat hij zijn schrijfofdracht om 3.57 uur inleverde kennis heeft genomen van de schrijfofdracht van appellant 2. Dat feit verklaart de anders onverklaarbare overeenkomsten tussen de twee opdrachten. Door een enkele literatuurverwijzing aan te brengen en het taalgebruik middels gezochtere frases op te poetsen, heeft appellant 1 vervolgens gepoogd de overeenkomsten iets te verhullen.

Ter zitting is duidelijk geworden dat appellant 2 appellant 1 niet om toezending van zijn schrijfofdracht heeft gevraagd en dat appellant 1 – ook naar eigen zeggen – zijn schrijfofdracht in elk geval vóór het verstrijken van de inleverdeadline ook niet aan appellant 2 heeft gestuurd. Dit leidt het College tot de slotsom dat appellant 2 zich niet ook zelf schuldig heeft gemaakt aan het plagiaat. Zoals hiervoor is overwogen is, anders dan appellant 2 betoogt, echter ook het ter beschikking stellen van de schrijfofdracht vóór de inleverdeadline als fraude te kwalificeren. De deadline van het inleveren van de schrijfofdracht was tijdens het college op 23 oktober 2017, voor 15:00 uur. Toen appellant 2 zijn schrijfofdracht op 23 oktober 2017 om 00:01 aan appellant 1 mailde, was de deadline nog niet verstreken. Daarmee heeft ook appellant 2 zich aan fraude schuldig gemaakt.

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW dient te worden aangemerkt als een strafmaatregel, die door het College op evenredigheid dient te worden getoetst. Aan zodanige maatregel dienen expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen.

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 8/10

Het College is van oordeel dat appellanten als tweedejaars studenten de regels over fraude behoorden te kennen en ernaar hadden moeten handelen. Daarnaast constateert het College dat het de eerste maal is dat bij appellanten fraude is geconstateerd.

Hoewel appellanten zich beiden aan – een vorm van – fraude schuldig hebben gemaakt, verschillen deze vormen naar aard en ernst aanmerkelijk. Zoals uit voormelde uitspraak van het CBHO van 22 mei 2017 volgt moet in de hoogte van de sanctie tot uitdrukking komen wie gelegenheid heeft geboden tot het plegen van fraude en wie van die gelegenheid gebruik heeft gemaakt. Dat is in dit geval niet gebeurd: verweerder heeft aan beide appellanten dezelfde sanctie opgelegd. Wat betreft appellant 2 leidt dit evenwel niet tot vernietiging van het bestreden besluit. Daartoe wordt het volgende overwogen.

Ook als in aanmerking wordt genomen dat appellant 2 zich niet eerder aan fraude schuldig heeft gemaakt én zich ‘slechts’ schuldig heeft gemaakt aan het faciliteren van fraude, kan niet van het opleggen van een sanctie worden afgezien. De door verweerder opgelegde sanctie acht het College niet onevenredig aan de aard en ernst van de geconstateerde fraude. Daarbij neemt het College mede in aanmerking dat appellant 2 zijn schrijfopdracht weliswaar niet aan appellant 1 heeft gegeven met het oogmerk dat hij die zou kunnen plagiëren, maar anderzijds tot aan de zitting in beroep bij het College geen volledige openheid heeft gegeven van de gang van zaken. Dit betekent dat het beroep van appellant 2 ongegrond is. Daarom bestaat voor een proceskostenvergoeding geen aanleiding.

Gegeven dat appellant 1 daadwerkelijk plagiaat heeft gepleegd, kon verweerder ten aanzien van hem echter niet volstaan met dezelfde sanctie die ook aan appellant 2 is opgelegd. Daarbij is mede van belang dat appellant 1 meerdere malen wisselend en tegenstrijdig heeft verklaard over de toedracht van de fraude en daarmee – onbewust – op de koop toe heeft genomen dat ook zijn vriend, appellant 2, van plagiaat werd beschuldigd.

Het beroep van appellant 1 is daarom gegrond en het bestreden besluit met kenmerk 1718ED-093 dient te worden vernietigd. In gevallen als dit komt het opleggen van een sanctie vaak neer op het opleggen van studievertraging met een zekere omvang. Alle omstandigheden in aanmerking genomen, acht het College een studievertraging van ten minste 3 en maximaal 5 maanden passend en geboden, bovenop de door verweerder bij het bestreden besluit opgelegde sanctie.

Het College acht zich evenwel niet in staat om zelf voorzienend een sanctie te formuleren waarmee dit doel wordt bereikt. Verweerder wordt daarom

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 9/10

opgedragen (een) bepaald(e) tentamen(s) van onderwijseenheden te selecteren waar appellant 1 voor dient te worden uitgesloten, zodat het leidt tot een studievertraging van ten minste 3 en maximaal 5 maanden. Als appellant 1 zich daarmee niet kan verenigen, kan hij tegen het nieuwe besluit administratief beroep bij het College instellen.

Voor de volledigheid merkt het College op dat deze uitspraak voor beide appellanten in elk geval tot gevolg heeft dat hun opdrachten ongeldig blijven verklaard, dat zij voor het studiejaar 2017-2018 blijven uitgesloten van tentaminering van deze onderwijseenheid, inclusief herkansing, en dat de fraude blijft geregistreerd in het fraude- en plagiaatregister.

Uitspraak
17-397
17-398
Blad 10/10

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep van appellant 1 gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 14 december 2017 met kenmerk 1718ED-093;
- III. draagt verweerder op een nieuw besluit te nemen, waarin (een) bepaald(e) tentamen(s) van onderwijseenheden worden geselecteerd waar appellant 1 voor dient te worden uitgesloten, zodat het leidt tot een studievertraging van ten minste 3 en maximaal 5 maanden bovenop de eerder opgelegde maatregel;
- IV. verstaat dat verweerder een afschrift van dat besluit aan de secretaris van het College stuurt;
- V. verklaart het beroep van appellant 2 ongegrond.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, mr.dr.s. D.E. Mulder, M. Heezen en drs. J.J. Hylkema (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. M.S.C.M. Stoop - van de Loo.

mr. O. van Loon,
voorzitter

mr. M.S.C.M. Stoop – van de Loo,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: